

Raadsvoorstel

Status: Voorbereidend besluitvormend

Agendapunt:	4
Onderwerp:	Verordening Maatschappelijke ondersteuning 2024
Datum:	14 november 2023
Portefeuillehouder:	drs. J.W. Uitslag
Decosnummer:	1675
Informant:	Celine Starke - Ouwehand c.starke@dalfsen.nl (0529) 48 83 45

Voorstel:

1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2024 (ingangsdatum 1 januari 2024) vast te stellen.
2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2023 (ingangsdatum 1 januari 2023) per 1 januari 2024 in te trekken.
3. De financiële gevolgen van dit voorstel voor 2024 te verwerken in de eerste bestuursrapportage en voor 2025 en verder in de Perspectiefnota.

Inleiding:

Voor u ligt de aangepaste verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp, ingangsdatum 1 januari 2024. De aanpassingen hebben betrekking op de vorm van de verordening, de regels voor een pgb en de hoogte van pgb percentages.

Omgekeerde verordening

Niet de wetten en de regels zijn leidend in deze verordening, maar de hulpvraag van de inwoner. De nieuwe opbouw en indeling maken van deze verordening een samenhangend geheel. De omgekeerde modelverordening kijkt naar het effect voor de burger, is in begrijpelijke taal geschreven en biedt een goede basis voor integraal werken. Dit past ook bij het door u vastgestelde raadsdocument de “Veel te doen in Dalfsen”.

Het taalniveau van de verordening is gewijzigd van C2 (de huidige verordening) naar B2 (de nieuwe verordening). Het College heeft de ambitie om als gemeente uiteindelijk volledig te gaan communiceren in B1.

Het verschil tussen B1 en B2 is:

- B1 draait om eenvoudige en duidelijke taal. Mensen met dit taalniveau begrijpen de meeste teksten die over veelvoorkomende onderwerpen gaan.
- Bij B2 is de taal complexer en er worden meer ingewikkelde grammaticale constructies gebruikt.

Er is bij het schrijven van de verordening geprobeerd om zo min mogelijk ingewikkelde termen te gebruiken en ingewikkelde grammaticale constructies zoveel mogelijk te voorkomen. Bepaalde wettelijke termen en verwijzingen naar wetten zijn alleen niet te vermijden.

Regels voor pgb

Het pgb biedt keuzevrijheid en flexibiliteit, maar brengt ook verantwoordelijkheden en verplichtingen met zich mee. Om de verantwoordelijkheden en verplichtingen bespreekbaar te maken met de inwoner en om beter te toetsen of een inwoner ook echt in staat is om een pgb te beheren zijn de regels gewijzigd.

Pgb percentages

De Centrale Raad voor Beroep (CRvB) stelt dat de hoogte van het pgb-uurtarief voor informele hulp (zorg die niet door een beroepskracht wordt geleverd, maar door een bloed- of aanverwant of door iemand uit het sociaal netwerk) moet worden vastgesteld aan de hand van de Cao's die gelden voor hulp bij huishouden of begeleiding. Om te voldoen aan deze uitspraak wijzigen de percentages. Daarnaast wijzigen de percentages voor formele hulp zodat die voldoen aan de landelijke wetgeving en afgestemd zijn op het leveren van kwalitatieve zorg.

Het pgb tarief voor formele zorg wordt gewijzigd in de volgende percentages:

- Formele zorg geleverd door een zorginstelling: 100% van het tarief voor zorg in natura (zie 1.7)
- Formele zorg geleverd door een ZZP'er: 80% van het tarief voor zorg in natura (zie 1.7).

Input Participatieraad

Over de verordening heeft een gesprek plaatsgevonden met de Participatieraad. De Participatieraad heeft input geleverd welke is betrokken bij de uitwerking van de verordening. De input van de Participatieraad is opgenomen in de bijlage.

Argumenten:

1.1 *Hiermee is onze Verordening maatschappelijke ondersteuning up-to-date*

De voorgestelde aanpassingen zorgen ervoor dat de gemeente Dalfsen voor 2024 over een actuele Verordening maatschappelijke ondersteuning beschikt die de uitvoering van de Wmo en Jeugdwet juridisch dekt.

1.2 *Dit is een bevoegdheid van de raad*

Op grond van artikel 147 van de Gemeentewet is het vaststellen van gemeentelijke Verordeningen een bevoegdheid van de Raad.

1.3 *Nieuwe omgekeerde verordening is beter leesbaar en stelt de inwoner centraal*

De omgekeerde modelverordening verschilt in belangrijke mate van de oude verordening. De modelverordening:

- stelt de inwoner centraal
- is ingedeeld op de vraag van de inwoner
- kijkt naar het effect voor de inwoner
- gaat uit van de inwoner als gelijkwaardige gesprekspartner
- is geschreven in begrijpelijke taal
- kan worden meegegeven als voorlichting aan inwoners
- is geordend op thema i.p.v. op wet
- ondersteunt medewerkers bij het toepassen van de omgekeerde toets.

Voor het opstellen van de verordening is gebruik gemaakt van de modelverordening die Stimulansz, kennispartner van gemeenten, beschikbaar heeft gesteld. Deze modelverordening wordt al door diverse gemeenten in Nederland gebruikt.

De lijn die is gekozen in deze verordening sluit aan bij het Preventiebeleid "Dalfsen vitaal en veerkrachtig" en het raadsdocument "Veel te doen in Dalfsen", waarin actief wordt ingezet op het verder vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners en waarbij er ook wordt ingezet op het realiseren en in stand houden van laagdrempelige indicatie loze voorzieningen waar inwoners in de eigen omgeving gebruik van kunnen maken. Uitgangspunten in de verordening die hierbij nauw aansluiten zijn:

- De gemeente versterkt de zelfredzaamheid van de inwoners.
- De gemeente ondersteunt waar dat nodig is en stimuleert inwoners om zelf oplossingen te vinden voor problemen, bijvoorbeeld met hulp van familie, vrienden en bekenden (het sociale netwerk).
- Kwetsbare groepen, zoals kinderen en inwoners met een beperking, hebben extra hulp nodig om volwaardig mee te kunnen doen aan de samenleving.

1.4 *Het college stelt aanvullend nadere regels vast ter verduidelijking*

Voor een aantal hoofdstukken / thema's kan het zijn dat nadere regels nodig zijn. Deze zijn bijvoorbeeld nodig, omdat een onderwerp om meer gedetailleerde uitwerking vraagt dan passend is in de verordening. Het vaststellen van nadere regels is een bevoegdheid van het College.

1.5 *Toevoeging toetsing pgb vaardigheid zorgt voor capabele pgb beheerders*

Het pgb biedt keuzevrijheid en flexibiliteit, maar brengt ook verantwoordelijkheden en verplichtingen met zich mee. Het is dus belangrijk dat bij de instroom goed gekeken wordt naar de motieven van mensen voor de keuze van een pgb, of alle aspecten van het pgb bekend zijn of dat er nog enige toerusting nodig is. Er is daarom gekozen om een extra stap toe te voegen aan de indicatiestelling voor een pgb, namelijk het toetsen van de pgb vaardigheid van een inwoner. Dit helpt consultants om het goede gesprek over deze keuze te voeren en gemotiveerd aan te geven waarom een pgb wel of niet wordt toegekend.

1.6 *Wijzigen van pgb-percentages is conform uitspraak CRvB*

De CRvB stelt dat de hoogte van het pgb-uurtarief moet worden vastgesteld aan de hand van de CAO's die gelden voor hulp bij huishouden of begeleiding.

- Huishoudelijke hulp: het uurloon wordt gebaseerd op het hoogste periodieke loon van de cao Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT), inclusief vakantietoeslag en de financiële tegenwaarde van verlofuren.
- Individuele begeleiding: het uurloon wordt gekoppeld aan het hoogste periodieke loon volgens de Functie Waardering Gezondheidszorg 30 (FWG 30) van de cao Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT), ook inclusief vakantietoeslag en verlofuren.

Het gaat hierbij om het tarief voor zorgverleners uit het sociaal netwerk, zoals een partner, familie of vrienden. De nieuwe pgb-percentages zijn gebaseerd op deze uitspraak, zodat er wordt voldaan aan de wettelijke norm.

1.7 *Wijziging van de pgb-percentages voor formele hulp zorgt voor reële betaling aan hulpverleners*

Het pgb tarief voor formele zorg wordt gewijzigd in de volgende percentages:

- Formele zorg geleverd door een zorginstelling: 100% van het tarief voor zorg in natura.
- Formele zorg geleverd door een ZZP'er: 80% van het tarief voor zorg in natura.

Gemeenten zijn volgens de wetten (Wmo en jeugd) genoodzaakt om een toereikend tarief te betalen. Dit geldt zowel voor de zorg in natura als voor pgb hulp. De AMvB reële kostprijs (Wmo 2015) en de norm verantwoorde werktoedeling (Jeugdwet) zijn van toepassing. Daarin wordt ook nadrukkelijk een aantal componenten genoemd waaraan reële tarieven moeten voldoen. Dit geldt zowel voor zorg in natura als voor pgb. Door het wijzigen van de pgb-percentages voldoen we aan deze regelgeving. Het volledig vergoeden van professionele zorg bevordert daarnaast de inzet van kwalitatief goede dienstverlening.

Pgb's worden bijvoorbeeld ingezet voor de overgang van jeugd naar Wmo. Jeugdzorgaanbieders zijn niet altijd gecontracteerd voor de Wmo. Hierdoor worden jongeren soms gedwongen over te stappen naar een andere aanbieder. Dit is niet altijd wenselijk in bepaalde situaties. Het is dan van belang dat de huidige aanbieder zorg blijft leveren. Om kwalitatief goede zorg te leveren is voldoende financiering nodig. Wanneer bij een Pgb gekozen wordt voor een significant lager tarief dan bij zorg in natura komen aanbieders soms niet uit met de tariefstelling en waarna ze besluiten om de zorg niet te continueren via de Wmo. Wanneer dit gebeurt zijn inwoners alsnog genoodzaakt om te kiezen voor een nieuwe zorgaanbieder.

Ditzelfde kan voorkomen bij de Wmo wanneer iemand specifieke hulpverlening nodig heeft waarvoor niet de juiste zorgaanbieder gecontracteerd is. Om met een pgb hulp in te kopen bij een kwalitatief goede zorgaanbieder is het daarom wenselijk om voor een pgb dezelfde bedragen te hanteren als bij zorg in natura.

Er is gekozen voor een ander percentage wanneer er sprake is van ZZP'ers aangezien die in mindere mate te maken hebben met overheadkosten en locatiekosten.

1.8 Het wijzigen van de pgb percentages zorgt naar verwachting niet voor een aanzuigende werking

Er wordt geen significante verhoging verwacht van het aantal pgb's. De grootste percentagestijging vindt plaats bij pgb's waarbij een zorginstelling wordt ingezet om de zorg te leveren. Het gaat hierbij om een relatief klein aantal pgb's. De meeste pgb's in Dalfsen worden momenteel ingezet voor informele zorg of voor zorg die geleverd wordt door een ZZP'er.

Daarnaast worden de regels rondom pgb's gewijzigd. Vanaf 1-1-2024 is de gemeente verantwoordelijk voor het aanleveren van een vertegenwoordiger (degene die de pgb beheert) aan de SVB. Dit is aanleiding om een uitgebreidere toets te doen, naar of iemand pgb vaardig is of niet. Daarnaast zal er beter worden gemonitord of de zorgplannen die ingediend zijn bij de SVB ook daadwerkelijk overeen komen met de afgegeven beschikking. Hierdoor ontstaat meer grip op het pgb bestand.

Kanttekeningen en risico's

1.1 De integrale verordening is een lijvig document

Met zo'n 40 pagina's is deze verordening een behoorlijk lijvig document. De verordening is hiermee wat langer dan voorgaande jaren. Dit komt met name door de huidige hoofdstukindeling en de omslag naar het schrijven in begrijpelijke taal (taalniveau B2).

1.2 De kans op bezwaarschriften met betrekking tot pgb is groter

Wanneer de pgb-percentages niet worden bijgesteld betekent dit dat er niet wordt voldaan aan de rechterlijke uitspraak. Er bestaat dan een reële kans dat er inwoners in bezwaar gaan. Wanneer dat gebeurt zullen deze inwoners naar verwachting conform de jurisprudentie in gelijk worden gesteld, waarna de gemeente alsnog alle indicaties van inwoners in Dalfsen moet bijstellen. Dit betekent uiteindelijk meer werk en meer kosten voor de gemeente Dalfsen doordat er ook bezwaarschriften moeten worden afgehandeld.

Alternatieven:

1.1 De oude vorm van de verordening behouden

Het alternatief is om de vorm van de verordening niet te wijzigen. Dit betekent een kortere verordening, maar wel een minder leesbare verordening door de juridische taal en de opbouw van artikelnummers in plaats van hoofdstukken. Daarnaast sluit de oude vorm van de verordening ook minder goed aan bij de uitgangspunten uit het Preventiebeleid "Dalfsen vitaal en veerkrachtig" en het raadsdocument "Veel te doen in Dalfsen".

Duurzaamheid:

n.v.t.

Financiële consequenties:

Dekkingsmiddelen

Op dit moment is er voor deze extra kosten binnen de begroting geen dekking voor deze uitgaven. Het voorstel is om de financiële gevolgen van dit voorstel voor 2024 te verwerken in de eerste bestuursrapportage en voor 2025 en verder in de Perspectiefnota.

Pgb beleid valt onder programma 7. Sociaal Domein, beleidsveld 1. Jeugd en beleidsveld 6. Wmo.

Er is een financiële doorrekening gemaakt om inzichtelijk te maken wat de financiële gevolgen zijn van de wijziging. Hierbij zijn de huidige pgb uitgaven inclusief de verwachte uitnutting (de SVB geeft jaarlijks een inschatting van de hoeveelheid budget van de beschikte pgb's ook daadwerkelijk wordt uitgegeven) verhoogd met de verwachte stijging door de pgb-percentagewijziging.

Daarnaast zijn de werkelijke indexatiepercentages meegenomen, terwijl er in de begroting is gerekend met voorlopige indexpercentages. De daadwerkelijke indexatiepercentages zijn fors hoger waardoor ook een deel van de kostenstijging wordt verklaard (zie tabel hieronder):

Indexatiepercentages	Verwacht	Definitief
<i>Wmo begeleiding</i>	3,63%	4,70%
<i>Wmo Hulp bij het Huishouden</i>	3,57%	13,12%
<i>Jeugd</i>	3,69%	7,00%

Dit levert het volgende beeld op voor Wmo en jeugd:

Wmo

Verwachte uitgaven op basis van huidige uitnuttingscijfers	€ 221.100,79
Verwachte kostentoeename door wijzigen pgb-tarieven	€ 26.842,17
<u>Verwachte kostentoeename op basis van werkelijke index</u>	<u>€16.202,59</u>
Totale verwachte kosten in 2024	€ 264.145,56
Huidige begroting 2024	<u>€ 246.039,00</u>
Tekort	€18.106,56

Jeugd

Verwachte uitgaven op basis van huidige uitnuttingscijfers	€ 245.828,77
Verwachte kostentoeename door wijzigen pgb-tarieven	€ 14.954,59
<u>Verwachte kostentoeename op basis van werkelijke index</u>	<u>€18.254,83</u>
Totale verwachte kosten in 2024	€ 279.038,19
Huidige begroting 2024	€ 270.000,00
Tekort	€9.038,19

Bijstelling van de indicaties gebeurt bij het herindiceren van de indicaties en vindt daarom gefaseerd plaats. Hierdoor is in 2024 niet het volledige verschil terug te zien in de uitgaven, vanaf 2025 wel.

Communicatie:

De Verordening wordt geplaatst op de website van de gemeente, bekendgemaakt in het elektronisch Gemeenteblad en opgenomen in de online overheidsregelingen.

Vervolg:

Consulenten Wmo en Jeugd worden op de hoogte gebracht van de aanpassingen in de Verordening zodat zij bij de uitvoering van hun werkzaamheden de juiste regels toepassen.

Bijlagen:

- Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp, ingangsdatum 1 januari 2024
- Ontvangen input Participatieraad Dalfsen over verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris/alg. directeur,
H.J. van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 november 2023, nummer 1675;

overwegende dat de Verordening op orde moet zijn volgens de op dit moment geldende regels om de Wmo en de Jeugdwet uit te kunnen voeren;

gezien het juridische belang om regels goed vast te leggen;

b e s l u i t :

1. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2024 (ingangsdatum 1 januari 2024) vast te stellen.
2. De Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2023 (ingangsdatum 1 januari 2023) per 1 januari 2024 in te trekken.
3. De financiële gevolgen van dit voorstel voor 2024 te verwerken in de eerste bestuursrapportage en voor 2025 en verder in de Perspectiefnota.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 18 december 2023.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
drs. J. Leegwater LLB